

تایماجالار ترکی (چیستانهای چالشبرانگیز)

مقدمه

این مجموعه شامل ۲۰۰ تایماجای اصیل ترکی (آذربایجانی) است که برای به چالش کشیدن ذهن و آشنایی با فرهنگ غنی فولکلور منطقه گردآوری شده است. این چیستانها، که ریشه در زندگی روزمره و طبیعت دارند، نه تنها جنبه سرگرمی دارند، بلکه هوش و خلاقیت را نیز تقویت می‌کنند.

بخش اول: تایماجالار (۱ تا ۱۰۰)

۱. تایماجا: آراسی جهنم، دوره سی دریا؟

- ترجمه فارسی: وسطش جهنم، دورش دریا؟
- جواب: سماور

۲. تایماجا: آتدیم یاما، دوشدو اوماجا.

- ترجمه فارسی: انداختم به دامنه، افتاد به ... (اشاره به پراکندگی)
- جواب: دوز (نمک)

۳. تایماجا: او ندر کی، بدنی ایچریده، باشی ائشیکده.

- ترجمه فارسی: آن چیست که بدنش داخل و سرش بیرون است؟
- جواب: میخ

۴. تایماجا: آیاغی هی سو ایچر اوستوندن گلن گچر.

- ترجمه فارسی: پایش مدام آب می‌خورد و هر که از رویش می‌آید می‌گذرد.
- جواب: کوریو (پل)

۵. تایماجا: عالمی بزر اوزو لوت گزر.

- ترجمه فارسی: عالم را می‌آراید و خودش لخت می‌گردد.
- جواب: ایینه (سوزن)

۶. تایماجا: او نه دیر که باشی جهنم، اورتاسی جنت، آلتی دنیز دیر.

- ترجمه فارسی: آن چیست که سرش جهنم، وسطش بهشت و زیرش دریاست؟
- جواب: قلیان

۷. تایماجا: اذان اوخویار ناماز قیلماز، آرواد آلاز کبین کسمز.

- ترجمه فارسی: اذان می‌گوید نماز نمی‌خواند، زن می‌گیرد عقد نمی‌کند.
- جواب: خوروز (خروس)

۸. تایماجا: الیمله اکیرم، دیلیمله بیچیرم.

- ترجمه فارسی: با دستم می‌کارم، با زبانم درو می‌کنم.
- جواب: یازی (نوشته/خط)

۹. تایماجا: آغریسیز، غمسیز آغلدار؟

- ترجمه فارسی: بدون درد و غم می‌گریاند؟
- جواب: سوغان (پیاز)

۱۰. تایماجا: بالاجا گونبز، قاپیسی یوخ.

- ترجمه فارسی: گنبد کوچک، در ندارد.
- جواب: یومورتا (تخم مرغ)

۱۱. تایماجا: ناردان شیراین هاردا وار ال توتماز پیچاق کسمز اوندان شیرین هاردا وار.

- ترجمه فارسی: از انار شیرین‌تر کجا هست، دست نمی‌گیرد و چاقو نمی‌برد، از آن شیرین‌تر کجا هست؟
- جواب: یوخو (خواب)

۱۲. تاپماجا: ال سیز، ماشینسیز توخوجو.

- ترجمه فارسی: بافنده بدون دست و ماشین.
- جواب: هؤرومچک (عنکبوت)

۱۳. تاپماجا: باشینی کسدیم قانی یوخ، یومورتاسینین سارسی یوخ.

- ترجمه فارسی: سرش را بریدم خون ندارد، تخمش زرده ندارد.
- جواب: قاریشقا (مورچه)

۱۴. تاپماجا: آلتی آیدا بیر قاریش، بیر آیدا آلتی قاریش.

- ترجمه فارسی: در شش ماه یک وجب، در یک ماه شش وجب.
- جواب: تاخیل (غلات/گندم)

۱۵. تاپماجا: آغاج دئییل یاریقلاری وار، کؤینک دئییل تیکیلیب، آدام دئییل دانیشیر.

- ترجمه فارسی: درخت نیست برگ دارد، پیراهن نیست دوخته شده، آدم نیست حرف می‌زند.
- جواب: کیتاب (کتاب)

۱۶. تاپماجا: آیاغی یوخ آما یئریبیر.

- ترجمه فارسی: پا ندارد اما راه می‌رود.
- جواب: ایلان (مار)

۱۷. تاپماجا: آغزی وار دیلی اولماز، یوز آغاج وور چیغیرماز.

- ترجمه فارسی: دهان دارد زبان ندارد، صد چوب بزنی فریاد نمی‌زند.
- جواب: بالیق (ماهی)

۱۸. تاپماجا: او نه دیر کی بوش اولسا ترینمز دولو اولسا یول گئدر.

- ترجمه فارسی: آن چیست که اگر خالی باشد تکان نمی‌خورد و اگر پر باشد راه می‌رود؟
- جواب: باشماق (کفش)

۱۹. تاپماجا: شهري وار، ائوي يوخ. مئشه سي وار، آغاجي يوخ. دنيزي وار، سويو يوخ.

- ترجمه فارسی: شهر دارد خانه ندارد، جنگل دارد درخت ندارد، دریا دارد آب ندارد.
- جواب: نقشه

۲۰. تاپماجا: آغدير پنير دئييل، قويروغو وار سيچان دئييل.

- ترجمه فارسی: سفید است پنیر نیست، دم دارد موش نیست.
- جواب: آغ تورپ (ترب سفید)

۲۱. تاپماجا: آغ يئرده قارا توخوم قميش ايله اكيلر، آغيز ايله دريلر.

- ترجمه فارسی: در زمین سفید تخم سیاه با قلم نی کاشته می‌شود و با دهان درو می‌شود.
- جواب: یازی (نوشته)

۲۲. تاپماجا: آدامی وار جانی يوخ.

- ترجمه فارسی: آدم دارد جان ندارد.
- جواب: قبر

۲۳. تاپماجا: حيوان سويوندو انسان گئيیندی.

- ترجمه فارسی: حیوان لخت شد، انسان پوشید.
- جواب: دری (چرم/پوست)

۲۴. تاپماجا: آلتی دریا، اوستو اؤد.

- ترجمه فارسی: زیرش دریا، رویش آتش.
- جواب: قالیان (قلیان)

۲۵. تاپماجا: آغ قوش سويو تۆكولدو.

- ترجمه فارسی: پرنده سفید به آب ریخت.
- جواب: دویو (برنج)

۲۶. تایماجا: آلقاق دامدان قار یاغار.

- ترجمه فارسی: از پشت بام کوتاه برف می بارد.
- جواب: الك (الك)

۲۷. تایماجا: ساری دی جیران دئییل، یازیلی دی، قرآن دئییل، قاناتدی دی قوش دئییل، بورنوزلی دی قوچ دئییل.

- ترجمه فارسی: زرد است آهو نیست، نوشته دارد قرآن نیست، بال دارد پرنده نیست، شاخ دارد قوچ نیست.
- جواب: آری (زنبور)

۲۸. تایماجا: او نه دیر کی گئجه گوندوز یول گئدیر آما یوروزلماز.

- ترجمه فارسی: آن چیست که شب و روز راه می رود اما خسته نمی شود؟
- جواب: سو (آب)

۲۹. تایماجا: اینینده یاشیل دونو دامارلاری گورسه نیر.

- ترجمه فارسی: لباس سبز به تن دارد و رگ هایش دیده می شود.
- جواب: یاریاق (برگ)

۳۰. تایماجا: او نه دیر کی قوجاغا گوتورنده آغلار یئره قویسان اوغونار.

- ترجمه فارسی: آن چیست که وقتی در آغوش می گیری گریه می کند و وقتی زمین می گذاری آرام می گیرد؟
- جواب: زنجیر

۳۱. تایماجا: کهر آت ائنیب گئدر سس سیز جه سینیب گئدر چشمه دن سو ایچمه یه قیزلاری مینیب گئدر.

- ترجمه فارسی: اسب کهر پایین می رود، بی صدا می شکند، دخترها سوار بر آن برای خوردن آب از چشمه می روند.
- جواب: سهنگ (کوزه)

۳۲. تایماجا: امیردن آی امیردن گوندو گئچن عوموردن پیشمیشلردن هانسیدیر آغاجی وار دمیردن.

- ترجمه فارسی: از امیر ای امیر، روزی است که از عمر می‌گذرد، از یختنی‌ها کدام است که درختش از آهن است؟
- جواب: کباب (کباب)

۳۳. تایماجا: ایاقی وار الی یوخ اغزی وار دشیگی یوخ سویوقلاردا گرک دیر بوغازی لاپ دیرک دیر.

- ترجمه فارسی: یا دارد دست ندارد، دهان دارد سوراخ ندارد، در سرما لازم است و گلویش مثل ستون است.
- جواب: بوخاری (بخاری)

۳۴. تایماجا: آچارام یاتار، باغلارام قچار.

- ترجمه فارسی: باز کنم می‌خواهد، ببندم فرار می‌کند.
- جواب: دییرمان (آسیاب)

۳۵. تایماجا: او نه دیر کی آرار بی الینه سالارلار.

- ترجمه فارسی: آن چیست که می‌خرند و به یک دست می‌اندازند؟
- جواب: اوزوک (انگشتر)

۳۶. تایماجا: آتام حیط ده یاتار، کؤلگه‌سینی اوزاقدآ آتار.

- ترجمه فارسی: پدرم در حیاط می‌خواهد، سایه‌اش را دور می‌اندازد.
- جواب: تاغ (داربست/تاک)

۳۷. تایماجا: اینه بییم وار اوزمه لی اوستو قیزیل دویمه لی هر کیم اونو تاپماسا بیر جوت اوپوش وئرمه لی.

- ترجمه فارسی: گاوی دارم شنا کردنی، رویش دکمه طلا، هر کس آن را پیدا نکند باید یک جفت بوسه بدهد.
- جواب: بالیق (ماهی)

۳۸. تایماجا: آناسی بئشیکده، اؤزو بازاردا گزر.

- ترجمه فارسی: مادرش در گهواره، خودش در بازار می‌گردد.
- جواب: اوزوم (انگور)

۳۹. تایماجا: باشا یاپیشیق، بیر ساییز قاشیق.

- ترجمه فارسی: چسبیده به سر، یک قاشق بدون دسته.
- جواب: قولاق (گوش)

۴۰. تایماجا: باشینی بولادیقجا بورنو شیشر.

- ترجمه فارسی: هر چه سرش را تکان دهی بینی‌اش باد می‌کند.
- جواب: یومروق (مشت)

۴۱. تایماجا: باغدان گلیر باغلی خانیم، اللری خینالی خانیم.

- ترجمه فارسی: از باغ می‌آید خانم بسته شده، دست‌هایش حنایی است خانم.
- جواب: کهلیک (کبک)

۴۲. تایماجا: بازاردان آلدیم بیر دنه، ایچینده وار مین دنه.

- ترجمه فارسی: از بازار یکی خریدم، داخلش هزار تاست.
- جواب: نار (انار)

۴۳. تایماجا: باشی گوئی، دالی قیرمیزی، یئرلرده بیتر، اولماز دا آجی.

- ترجمه فارسی: سرش سبز، پشتش قرمز، در زمین می‌روید، تلخ هم نیست.
- جواب: چوغوندور (چغندر)

۴۴. تایماجا: بابانین بیر آتی وار دیندیرمک اولماز، بیر قمچیسی وار آندیرمک اولماز.

- ترجمه فارسی: بابا یک اسب دارد نمی‌توان به صدا درآورد، یک شلاق دارد نمی‌توان پایین آورد.
- جواب: ایلدیریم (رعد و برق)

۴۵. تایماجا: بالالارین ییغار باشینا، جیز جیز آغلار.

- ترجمه فارسی: بچه‌هایش را دورش جمع می‌کند و جیز جیز گریه می‌کند.
- جواب: ساماوار (سماور)

۴۶. تایماجا: بازاردا اولماز، ترزیده قالماز، اوندان شیرین اولماز.

- ترجمه فارسی: در بازار نیست، در ترازو نمی‌ماند، از آن شیرین‌تر نیست.
- جواب: یوخو (خواب)

۴۷. تایماجا: بازاردا قاپ قارا، ائوده قیپ قیرمیزی.

- ترجمه فارسی: در بازار کاملاً سیاه، در خانه کاملاً قرمز.
- جواب: کؤمور (ذغال)

۴۸. تایماجا: آخشام باخدیم چوخ ایدی، سحر باخدیم یوخ ایدی.

- ترجمه فارسی: شب نگاه کردم زیاد بود، صبح نگاه کردم نبود.
- جواب: اولدوزلار (ستاره‌ها)

۴۹. تایماجا: ال سیز آیاقسیز شکیل چکیر.

- ترجمه فارسی: بدون دست و پا نقاشی می‌کشد.
- جواب: شاختا (سرما/یخبندان)

۵۰. تایماجا: داغدان گلیر داغ کیمی، قیرخ ایاغی وار ساغ کیمی.

- ترجمه فارسی: از کوه می‌آید مثل کوه، چهل پا دارد مثل آدم سالم.
- جواب: سئی (سیل)

۵۱. تایماجا: بیر قوشوم وار هاردان گلسه، قویروغون دالینجا چکر.

- ترجمه فارسی: یک پرنده دارم از هر جا بیاید، دمش را به دنبالش می‌کشد.
- جواب: اینه (سوزن)

۵۲. تایماجا: بیر تلام وار، یوز آغاجی.

- ترجمه فارسی: یک مزرعه دارم، صد درخت.
- جواب: باش (سر و موها)

۵۳. تایماجا: بیر اوتاغیم وار، قیرخ دیرگی.

- ترجمه فارسی: یک اتاق دارم، چهل ستون.
- جواب: آغیز (دهان و دندانها)

۵۴. تایماجا: بیزیم حیط ده بیر ایاقلی قوجا وار.

- ترجمه فارسی: در حیاط ما یک پیرمرد یک پا هست.
- جواب: گوئه لك (قارچ)

۵۵. تایماجا: بیزیم ائوده بیر کیشی وار، گونده یوز یول بئلین باغلار.

- ترجمه فارسی: در خانه ما یک مرد هست، روزی صد بار کمرش را می‌بندد.
- جواب: سوپورگه (جارو)

۵۶. تایماجا: بیر کیشی وار بازاردا، یوز کؤینگه وار اینینده.

- ترجمه فارسی: یک مرد در بازار هست، صد پیراهن به تن دارد.
- جواب: کلم

۵۷. تایماجا: بیر ائویم وار قایسی یوخ، ایچینده یوز آدام وار جانی یوخ.

- ترجمه فارسی: یک خانه دارم در ندارد، داخلش صد آدم هست جان ندارد.
- جواب: هندوانه/خریزه (تخمه‌ها)

۵۸. تایماجا: بیر قوشوم وار اوچار گئدر، قاناتلارین آچار گئدر، اؤزونه بیر یووا تیکر، قویار اونو قاچار گئدر.

- ترجمه فارسی: یک پرنده دارم پرواز می‌کند، بال‌هایش را باز می‌کند، برای خودش لانه‌ای می‌سازد، آن را می‌گذارد و فرار می‌کند.
- جواب: گلین (عروس)

۵۹. تایماجا: بیر تلام وار قیرخ آغاجی، قیرخینین دا بیر آدی.

- ترجمه فارسی: یک مزرعه دارم چهل درخت، هر چهل تا هم یک نام.
- جواب: بارماقلار (انگستان)

۶۰. تایماجا: بیر آتیم وار مینه بیلمرم، یوز ایل قالسا دینه بیلمرم.

- ترجمه فارسی: یک اسب دارم نمی‌توانم سوار شوم، صد سال بماند نمی‌توانم به صدا درآورم.
- جواب: قبر

۶۱. تایماجا: بیر کیشی وار یول اوستونده، یوز ایاغی وار باشیندا.

- ترجمه فارسی: یک مرد سر راه هست، صد پا روی سرش دارد.
- جواب: سویورگه (جارو)

۶۲. تایماجا: بیر کیشی وار بازاردا، یوز گۆزو وار اینینده.

- ترجمه فارسی: یک مرد در بازار هست، صد چشم به تن دارد.
- جواب: غریبال (غریبال)

۶۳. تایماجا: بیر آغاجیم وار، ایکی بوداگی.

- ترجمه فارسی: یک درخت دارم، دو شاخه.
- جواب: قاشلار (ابروها)

۶۴. تایماجا: بیر آغاجیم وار، اون ایکی بوداگی، هر بوداگین اوتوز یاریاگی.

- ترجمه فارسی: یک درخت دارم دوازده شاخه، هر شاخه سی برگ.
- جواب: ایل، آی، گون (سال، ماه، روز)

۶۵. تایماجا: بیر آتیم وار یول گئدر، یولون یوزون بوز گئدر.

- ترجمه فارسی: یک اسب دارم راه می‌رود، روی راه را می‌برد و می‌رود.
- جواب: رنده

۶۶. تایماجا: بیر آغاجیم وار یئره باخار، بوداقلاری گؤیه باخار.

- ترجمه فارسی: یک درخت دارم به زمین نگاه می‌کند، شاخه‌هایش به آسمان نگاه می‌کنند.
- جواب: بویروز (شاخ)

۶۷. تایماجا: بیر آغاجیم وار ایچینده وار، بیر بوداگی چؤلونده وار.

- ترجمه فارسی: یک درخت دارم داخلش هست، یک شاخه‌اش بیرون است.
- جواب: پیپ (چپق)

۶۸. تایماجا: بیر قوشوم وار دیمدیگی یوخ، بیر قوشوم وار قاناتی یوخ.

- ترجمه فارسی: یک پرنده دارم منقار ندارد، یک پرنده دارم بال ندارد.
- جواب: یومورتا (تخم مرغ)

۶۹. تایماجا: بیر آتیم وار چاپار گئدر، هر نه گؤرسه قاپار گئدر.

- ترجمه فارسی: یک اسب دارم می‌تازد و می‌رود، هر چه ببیند می‌قايد و می‌رود.
- جواب: اود (آتش)

۷۰. تایماجا: بیر کیشی وار یول اوستونده، یوز قولاغی وار باشیندا.

- ترجمه فارسی: یک مرد سر راه هست، صد گوش روی سرش دارد.
- جواب: قارغیدالی (ذرت)

۷۱. تایماجا: بیر ائویم وار قیرخ دیرگی، بیر ائویم وار یوز دیرگی.

- ترجمه فارسی: یک خانه دارم چهل ستون، یک خانه دارم صد ستون.
- جواب: آغیز و دندان‌ها

۷۲. تایماجا: بیر آتیم وار یول گئدر، یولدا قویروغون بوز گئدر.

- ترجمه فارسی: یک اسب دارم راه می‌رود، در راه دمش را می‌برد و می‌رود.
- جواب: اینه و ساپ (سوزن و نخ)

۷۳. تایماجا: بیر آغاجیم وار بوداقسیز، بیر قوشوم وار قاناتسیز.

- ترجمه فارسی: یک درخت دارم بدون شاخه، یک پرنده دارم بدون بال.
- جواب: گوّبه لك و یومورتا (قارچ و تخم مرغ)

۷۴. تایماجا: آتا مینه ر سسلنمز، یئره دوشتر یاسلانماز، سویا دوشتر ایسلانماز.

- ترجمه فارسی: سوار اسب شود صدا نمی‌دهد، زمین افتد زنگ نمی‌زند، در آب افتد خیس نمی‌شود.
- جواب: گون ایشیغی (نور خورشید)

۷۵. تایماجا: آخشام آچیلار، سحر بوکولور.

- ترجمه فارسی: شب باز می‌شود، صبح جمع می‌شود.
- جواب: یوارقان-دوشك (لحاف و تشک)

۷۶. تایماجا: آخشام باخاندا چوخ اولور، سحر باخاندا یوخ اولور.

- ترجمه فارسی: شب نگاه کنی زیاد است، صبح نگاه کنی نیست.
- جواب: اولدوزلار (ستاره‌ها)

۷۷. تایماجا: آرازی قراغی دوزدی، ساناسان اللی یوزدی، اوغلی داوایا گئدیر، آناسی هله قیزدی.

- ترجمه فارسی: کنار ارس دشت است، بشماری پنجاه صد تاست، پسرش به دعوا می‌رود، مادرش هنوز دختر است.
- جواب: آری (زنبور)

۷۸. تایماجا: اسلان کیمی میریلدار، تومارلاسان خوریلدار.

- ترجمه فارسی: مثل شیر غرش می‌کند، نوازش کنی خرخر می‌کند.
- جواب: پیشیک (گره)

۷۹. تایماجا: آچ آتیم، ایاز آتیم، ساری قاپادان قویماز آتیم.

- ترجمه فارسی: اسب باز من، اسب ایاز من، از در زرد نمی‌گذارد اسب من.

• جواب: ساققیز (آدامس)

۸۰. تایماجا: آغاج باشیندا بوغچا، نه بوغچادی، نه تاغجا.

• ترجمه فارسی: روی درخت بقچه، نه بقچه است نه تاچه.

• جواب: یووا (لانه)

۸۱. تایماجا: آغاج باشیندا آغ پامبیق.

• ترجمه فارسی: روی درخت ینبه سفید.

• جواب: قار (برف)

۸۲. تایماجا: آغاج باشیندا آل یاناقلی قیز.

• ترجمه فارسی: روی درخت دختر لپ گلی.

• جواب: آلما (سیب)

۸۳. تایماجا: آغدی تارلاسی، قارا توخومو، الینن اکیلر، دیلینن بیجیلر.

• ترجمه فارسی: مزرعه‌اش سفید، تخمش سیاه، با دست کاشته می‌شود، با زبان درو می‌شود.

• جواب: مکتوب (نامه/نوشته)

۸۴. تایماجا: آغاجین توتماق اولماز، عطرین اونوتماق اولماز.

• ترجمه فارسی: درختش را نمی‌توان گرفت، عطرش را نمی‌توان فراموش کرد.

• جواب: قیزیل گول (گل محمدی/رز)

۸۵. تایماجا: آغ آتی می ناللادیم، کوردوستانا یوللادیم.

• ترجمه فارسی: اسب سفیدم را نعل کردم، به کردستان فرستادم.

• جواب: مکتوب (نامه)

۸۶. تایماجا: آغ ملحه نی باش ایلر، ایکی گوْبولو خوش ایلر.

• ترجمه فارسی: ملحه سفید را سر می‌کند، دو تپه را خوش می‌کند.

• جواب: قلم (قلم)

۸۷. تایماجا: آغدی دونو، یوخدو جانی، اوزون-اوزون جادلاری، یئره گیره ر دیرناقلاری.

- **ترجمه فارسی:** لباسش سفید است، جان ندارد، جاده‌های طولانی، ناخن‌هایش در زمین فرو می‌رود.
- **جواب:** چادیر (چادر)

۸۸. تایماجا: آغزی قارا، اوزو یوخ، سودا اوزه ر، گؤزو یوخ.

- **ترجمه فارسی:** دهانش سیاه، صورت ندارد، در آب شنا می‌کند، چشم ندارد.
- **جواب:** زلی (زالو)

۸۹. تایماجا: آغزی واردی دیشی یوخ، اونو دؤیمه ین کیشی یوخ.

- **ترجمه فارسی:** دهان دارد دندان ندارد، مردی نیست که آن را نکوبد.
- **جواب:** هونگ دسته سی (دسته هاون)

۹۰. تایماجا: آغزی پولاددان، قویروغو ساپدان.

- **ترجمه فارسی:** دهانش از فولاد، دمش از نخ.
- **جواب:** ایینه (سوزن)

۹۱. تایماجا: آغزین آچار، زهر ساچار، اونو گؤرن تئز قاچار.

- **ترجمه فارسی:** دهانش را باز می‌کند، زهر می‌پاشد، هر که آن را ببیند زود فرار می‌کند.
- **جواب:** ایلان (مار)

۹۲. تایماجا: آغیر، آغیر حالانیر، گؤیدن یئره سالانیر.

- **ترجمه فارسی:** سنگین سنگین حال می‌آید، از آسمان به زمین آویزان می‌شود.
- **جواب:** یاغیش (باران)

۹۳. تایماجا: آلتی دری، اوستو دری، ایچینده بیر اووج داری.

- **ترجمه فارسی:** زیرش پوست، رویش پوست، داخلش یک مشت ارزن.
- **جواب:** انجیر (انجیر)

۹۴. تایماجا: آلدیم بیردانا، سیندیردیم اولدو مین دانا.

- ترجمه فارسی: یکی خریدم، شکستم شد هزار تا.
- جواب: نار (انار)

۹۵. تایماجا: آیاغی وار قاچانماز، قانادی وار اوچانماز.

- ترجمه فارسی: یا دارد نمی‌تواند بدود، بال دارد نمی‌تواند پیرند.
- جواب: خرچنگ

۹۶. تایماجا: آتیندان کباب اولماز، قانیندان کاسا دولماز.

- ترجمه فارسی: از اسبش کباب نمی‌شود، از خونش کاسه پر نمی‌شود.
- جواب: نار (انار)

۹۷. تایماجا: ازلده دؤرد آیاقلی، سونرا ایکی آیاقلی، ایلر سوووشدو، دولانیر اوچ آیاقلی.

- ترجمه فارسی: در ابتدا چهارپا، سپس دوپا، سال‌ها گذشت، می‌گردد سه پا.
- جواب: انسانین کؤرپه، جاوانلیق و قوجالیق چاغلاری (دوران کودکی، جوانی و پیری انسان)

۹۸. تایماجا: ازیلمز، اوزولمز، سفره یه دوزولمز.

- ترجمه فارسی: له نمی‌شود، کنده نمی‌شود، در سفره چیده نمی‌شود.
- جواب: داش (سنگ)

۹۹. تایماجا: آغزی بوخاری باخار، آلتیندان یاغیش آخار.

- ترجمه فارسی: دهانش به بخاری نگاه می‌کند، از زیرش باران می‌بارد.
- جواب: آت سوزن (آبکش)

۱۰۰. تایماجا: آغزی بویون، یاشیل پاپاق، سودا گؤره ر، یاستی پاپلاق.

- ترجمه فارسی: دهانش کج، کلاه سبز، در آب می‌بیند، کلاه پهن.
  - جواب: اوردک (اردک)
-

بخش دوم: تایماجالار (۱۰۱ تا ۲۰۰)

۱۰۱. تایماجا: ال ایله توتماق اولماز، گۆز ایله گۆرمک اولماز.

- ترجمه فارسی: با دست نمی‌توان گرفت، با چشم نمی‌توان دید.
- جواب: یئل (باد)

۱۰۲. تایماجا: ال قدر مزار، هر یئری گزر.

- ترجمه فارسی: مزاری به اندازه دست، همه جا را می‌گردد.
- جواب: باشماق (کفش)

۱۰۳. تایماجا: ائوده اوتوروب بیر کیشی، نه نه مله دی هر ایشی.

- ترجمه فارسی: یک مرد در خانه نشسته، با مادر هر کاری کرد.
- جواب: جهره (چرخ پشم‌ریسی)

۱۰۴. تایماجا: ائومیزده بیر کیشی وار، خوریه‌ها خور باتیشی وار.

- ترجمه فارسی: در خانه‌مان یک مرد هست، با خرخر کردن می‌خواهد.
- جواب: بئشیک (گهواره)

۱۰۵. تایماجا: ائومیزده ایکی گلین وار، هر ایکیسی ده بیر بویدا.

- ترجمه فارسی: در خانه‌مان دو عروس هست، هر دو هم‌قد.
- جواب: قابینین ایکی تای (دو لنگه در)

۱۰۶. تایماجا: ائولری قونشو ایکی قارداش وار، هر بیر شئی گؤرورلر، بیربیرینی گؤره بیلمزلر.

- ترجمه فارسی: دو برادر همسایه هستند، هر چیزی را می‌بینند، اما همدیگر را نمی‌توانند ببینند.
- جواب: گؤزلر (چشم‌ها)

۱۰۷. تایماجا: او نه دی کی، ال وورسان قانی چیخار؟

- ترجمه فارسی: آن چیست که دست بزنی خونش در می‌آید؟
- جواب: شاه توت

۱۰۸. تایماجا: او نه دی کی، ائوه گیرماغا حق یوخ، وفاسینین صحبتی چوخ؟

- ترجمه فارسی: آن چیست که حق ورود به خانه را ندارد، اما از وفاداری اش زیاد صحبت می‌شود؟
- جواب: ایت (سگ)

۱۰۹. تایماجا: او نه دی کی، اوتوز سککیز کؤینک گئییه ر، هیچ بیرینین دویمه سی یوخ؟

- ترجمه فارسی: آن چیست که سی و هشت پیراهن می‌پوشد، اما هیچ کدام دکمه ندارد؟
- جواب: یاریاق کلم (برگ کلم)

۱۱۰. تایماجا: او نه دی کی، اورتویونو سالاندا دونیا طولمات گؤرونور، اورتویونو گؤتورنده هر یئر نورا بورونور؟

- ترجمه فارسی: آن چیست که وقتی پرده‌اش را می‌اندازد دنیا تاریک دیده می‌شود، و وقتی پرده را برمی‌دارد همه جا غرق نور می‌شود؟
- جواب: گؤز قاپاغی (پلک چشم)

۱۱۱. تایماجا: آغ اوتاق، قاپیسی یوخ.

- ترجمه فارسی: اتاق سفید، در ندارد.
- جواب: یومورتا (تخم مرغ)

۱۱۲. تایماجا: آلتیندان ایچر، اوستوندن دوغار.

- ترجمه فارسی: از زیر می‌خورد، از رو می‌زاید.
- جواب: اکین (کشت و زرع)

۱۱۳. تایماجا: او نه دیر کی: من یاتارام او یاتماز.

- ترجمه فارسی: آن چیست که من می‌خواهم اما او نمی‌خواهد؟

- جواب: اورک (قلب)

۱۱۴. تایماجا: چین اتاق، چینچین اتاق، قیرخ پیلله کان مین بیر اتاق.

- ترجمه فارسی: اتاق چیندار، اتاق چینچیندار، چهل پله و هزار و یک اتاق.
- جواب: کلم

۱۱۵. تایماجا: قره تویوخ، قارنی یاروخ.

- ترجمه فارسی: مرغ سیاه، شکمش پاره.
- جواب: اوجاق (اجاق)

۱۱۶. تایماجا: هوادان گلیر توپ کیمی، سودا اریر هاپ کیمی.

- ترجمه فارسی: از هوا می‌آید مثل توپ، در آب ذوب می‌شود مثل قرص.
- جواب: دولو (تگرگ)

۱۱۷. تایماجا: او نه دیر کی: اوْزو ایچر، کؤلگه سی ایچمز.

- ترجمه فارسی: آن چیست که خودش می‌خورد، سایه‌اش نمی‌خورد؟
- جواب: ناودان

۱۱۸. تایماجا: او نه دیر کی: هر یئره گئدر، ائودن چیخماز.

- ترجمه فارسی: آن چیست که هر جا می‌رود، اما از خانه خارج نمی‌شود؟
- جواب: تاشپاقا (لاک‌پشت)

۱۱۹. تایماجا: او نه دیر کی: گئجه یاتار، سحر قالخار، هامییا سلام وئرر.

- ترجمه فارسی: آن چیست که شب می‌خوابد، صبح بلند می‌شود و به همه سلام می‌دهد؟
- جواب: گون (خورشید)

۱۲۰. تایماجا: او نه دیر کی: آغزی وار، دیشی یوخ، هر نه گؤرسه یئیر.

- ترجمه فارسی: آن چیست که دهان دارد، دندان ندارد، هر چه ببیند می‌خورد؟
- جواب: اود (آتش)

۱۲۱. تایماجا: او نه دیر کی: آیاغی وار، باشی یوخ، هر یئره گئدر.

- ترجمه فارسی: آن چیست که یا دارد، سر ندارد، همه جا می‌رود؟
- جواب: چای (رودخانه)

۱۲۲. تایماجا: او نه دیر کی: جانی یوخ، سسی وار.

- ترجمه فارسی: آن چیست که جان ندارد، اما صدا دارد؟
- جواب: یئل (باد)

۱۲۳. تایماجا: او نه دیر کی: ایچینده سو وار، بالیق یوخ.

- ترجمه فارسی: آن چیست که داخلش آب هست، اما ماهی نیست؟
- جواب: هندوانه

۱۲۴. تایماجا: او نه دیر کی: قیرمیزی دونو وار، قارا خالی وار.

- ترجمه فارسی: آن چیست که لباس قرمز دارد و خال سیاه؟
- جواب: خالخالی (کفشدوزک)

۱۲۵. تایماجا: او نه دیر کی: قویروغو وار، آتی یوخ.

- ترجمه فارسی: آن چیست که دم دارد، اما اسب نیست؟
- جواب: عقرب

۱۲۶. تایماجا: او نه دیر کی: گؤزو وار، گؤرمز.

- ترجمه فارسی: آن چیست که چشم دارد، اما نمی‌بیند؟
- جواب: اینه (سوزن)

۱۲۷. تایماجا: او نه دیر کی: دیشی وار، یئمز.

- ترجمه فارسی: آن چیست که دندان دارد، اما نمی‌خورد؟
- جواب: داراق (شانه)

۱۲۸. تایماجا: او نه دیر کی: باشی وار، بئنی یوخ.

- ترجمه فارسی: آن چیست که سر دارد، اما مغز ندارد؟
- جواب: ساریمساق (سیر)

۱۲۹. تایماجا: او نه دیر کی: قاناتلاری وار، اوچماز.

- ترجمه فارسی: آن چیست که بال دارد، اما پرواز نمی‌کند؟
- جواب: یلپیک (بادبزن)

۱۳۰. تایماجا: او نه دیر کی: آغزی وار، دانیشماز.

- ترجمه فارسی: آن چیست که دهان دارد، اما حرف نمی‌زند؟
- جواب: سهنگ (کوزه)

۱۳۱. تایماجا: او نه دیر کی: آیاغی یوخ، قاچار.

- ترجمه فارسی: آن چیست که پا ندارد، اما می‌دود؟
- جواب: سو (آب)

۱۳۲. تایماجا: او نه دیر کی: گنجه گوندوز یول گندر.

- ترجمه فارسی: آن چیست که شب و روز راه می‌رود؟
- جواب: ساعت

۱۳۳. تایماجا: او نه دیر کی: یئری وار، اؤزو یوخ.

- ترجمه فارسی: آن چیست که جایش هست، اما خودش نیست؟
- جواب: ایاق ایزی (رد پا)

۱۳۴. تایماجا: او نه دیر کی: قولاغی وار، ائشیتمز.

- ترجمه فارسی: آن چیست که گوش دارد، اما نمی‌شنود؟
- جواب: فنجان (دسته فنجان)

۱۳۵. تایماجا: او نه دیر کی: بئلی وار، جانی یوخ.

- ترجمه فارسی: آن چیست که کمر دارد، اما جان ندارد؟
- جواب: داغ (کوه)

۱۳۶. تایماجا: او نه دیر کی: آغدیر، قار دئییل.

- ترجمه فارسی: آن چیست که سفید است، اما برف نیست؟
- جواب: سود (شیر)

۱۳۷. تایماجا: او نه دیر کی: قارا دیر، کؤمور دئییل.

- ترجمه فارسی: آن چیست که سیاه است، اما ذغال نیست؟
- جواب: گئجه (شب)

۱۳۸. تایماجا: او نه دیر کی: ایستی دیر، اود دئییل.

- ترجمه فارسی: آن چیست که گرم است، اما آتش نیست؟
- جواب: گون (خورشید)

۱۳۹. تایماجا: او نه دیر کی: سویوق دور، بوز دئییل.

- ترجمه فارسی: آن چیست که سرد است، اما یخ نیست؟
- جواب: یئل (باد)

۱۴۰. تایماجا: او نه دیر کی: یومورودور، توپ دئییل.

- ترجمه فارسی: آن چیست که گرد است، اما توپ نیست؟
- جواب: آلما (سیب)

۱۴۱. تایماجا: او نه دیر کی: اوزوندور، یول دئییل.

- ترجمه فارسی: آن چیست که بلند است، اما راه نیست؟
- جواب: ایلان (مار)

۱۴۲. تایماجا: او نه دیر کی: گؤیدن دوشر، سس چیخار.

- ترجمه فارسی: آن چیست که از آسمان می افتد و صدا می دهد؟
- جواب: یاغیش (باران)

۱۴۳. تایماجا: او نه دیر کی: یئرده سورونر، آیاغی یوخ.

- ترجمه فارسی: آن چیست که روی زمین می خزد و پا ندارد؟
- جواب: ایلان (مار)

۱۴۴. تایماجا: او نه دیر کی: آغاجدا بیتر، یئیرلر.

- ترجمه فارسی: آن چیست که روی درخت می روید و می خورند؟
- جواب: میوه

۱۴۵. تایماجا: او نه دیر کی: سو ایچینده یاشار، نفس آلا.

- ترجمه فارسی: آن چیست که داخل آب زندگی می کند و نفس می کشد؟
- جواب: بالیق (ماهی)

۱۴۶. تایماجا: او نه دیر کی: گؤی اوزونده اوچار، قاناتلاری وار.

- ترجمه فارسی: آن چیست که در آسمان پرواز می کند و بال دارد؟
- جواب: قوش (پرنده)

۱۴۷. تایماجا: او نه دیر کی: ائوی وار، قاپیسی یوخ.

- ترجمه فارسی: آن چیست که خانه دارد، اما در ندارد؟
- جواب: حلزون

۱۴۸. تایماجا: او نه دیر کی: دیشلری وار، یئمک یئیر.

- ترجمه فارسی: آن چیست که دندان دارد و غذا می خورد؟
- جواب: آدام (آدم)

۱۴۹. تایماجا: او نه دیر کی: اللری وار، ایش گؤرر.

- ترجمه فارسی: آن چیست که دست دارد و کار انجام می‌دهد؟
- جواب: انسان

۱۵۰. تایماجا: او نه دیر کی: گؤزلی وار، آغلار.

- ترجمه فارسی: آن چیست که چشم دارد و گریه می‌کند؟
- جواب: بولوت (ابر)

۱۵۱. تایماجا: او نه دیر کی: آغزی وار، گولر.

- ترجمه فارسی: آن چیست که دهان دارد، می‌خندد؟
- جواب: انسان

۱۵۲. تایماجا: او نه دیر کی: پاییزی سئور، یاریاق تۆکر.

- ترجمه فارسی: آن چیست که پاییز را دوست دارد، برگ می‌ریزد؟
- جواب: آغاج (درخت)

۱۵۳. تایماجا: او نه دیر کی: قیشی سئور، قار یاغار.

- ترجمه فارسی: آن چیست که زمستان را دوست دارد، برف می‌بارد؟
- جواب: آسمان

۱۵۴. تایماجا: او نه دیر کی: یایی سئور، ایستی اولار.

- ترجمه فارسی: آن چیست که تابستان را دوست دارد، گرم می‌شود؟
- جواب: گون (خورشید)

۱۵۵. تایماجا: او نه دیر کی: باهاری سئور، چیچک آچار.

- ترجمه فارسی: آن چیست که بهار را دوست دارد، شکوفه می‌دهد؟
- جواب: طبیعت

۱۵۶. تایماجا: او نه دیر کی: آغدیر، یومورتا دئییل.

- ترجمه فارسی: آن چیست که سفید است، اما تخم مرغ نیست؟
- جواب: قار (برف)

۱۵۷. تایماجا: او نه دیر کی: ساریدیر، قیزیل دئییل.

- ترجمه فارسی: آن چیست که زرد است، اما طلا نیست؟
- جواب: سامان

۱۵۸. تایماجا: او نه دیر کی: یاشیلدیر، چمن دئییل.

- ترجمه فارسی: آن چیست که سبز است، اما چمن نیست؟
- جواب: یاریاق (برگ)

۱۵۹. تایماجا: او نه دیر کی: قیرمیزیدیر، قان دئییل.

- ترجمه فارسی: آن چیست که قرمز است، اما خون نیست؟
- جواب: آلما (سیب)

۱۶۰. تایماجا: او نه دیر کی: ماویدیر، دنیز دئییل.

- ترجمه فارسی: آن چیست که آبی است، اما دریا نیست؟
- جواب: گوئی (آسمان)

۱۶۱. تایماجا: او نه دیر کی: قره دیر، گنجه دئییل.

- ترجمه فارسی: آن چیست که سیاه است، اما شب نیست؟
- جواب: کوّمور (ذغال)

۱۶۲. تایماجا: آغاجین اوستو قیرمیزی، آلتی ساری.

- ترجمه فارسی: روی درخت قرمز، زیرش زرد.
- جواب: نارینج (نارنج)

۱۶۳. تایماجا: بیر آغاجیم وار، میوه سی قیرمیزی، یاریاغی یاشیل.

- ترجمه فارسی: یک درخت دارم، میوه‌اش قرمز، برگش سبز.
- جواب: آما آعاجی (درخت سیب)

۱۶۴. تایماجا: گنجہ گؤرونر، گوندوز یوخ.

- ترجمه فارسی: شب دیده می‌شود، روز نه.
- جواب: اولدوز (ستاره)

۱۶۵. تایماجا: یئری وار، اؤزو یوخ.

- ترجمه فارسی: جایش هست، خودش نیست.
- جواب: ایاق ایزی (رد پا)

۱۶۶. تایماجا: بیر قوشوم وار، قاناتسیز اوچار.

- ترجمه فارسی: یک پرنده دارم، بدون بال پرواز می‌کند.
- جواب: یئل (باد)

۱۶۷. تایماجا: آغاجین باشیندا قارا قوش.

- ترجمه فارسی: روی درخت پرنده سیاه.
- جواب: زیتون

۱۶۸. تایماجا: بیر قوشوم وار، دیمدیگی یوخ، یومورتاسی وار، ساریسی یوخ.

- ترجمه فارسی: یک پرنده دارم منقار ندارد، تخم دارد زرده ندارد.
- جواب: قار (برف)

۱۶۹. تایماجا: ائودن چیخماز، هر یئره گئدر.

- ترجمه فارسی: از خانه خارج نمی‌شود، هر جا می‌رود.
- جواب: تاشپاقا (لاک‌پشت)

۱۷۰. تایماجا: یئمک یئمز، سو ایچمز، دانیشار.

- ترجمه فارسی: غذا نمی‌خورد، آب نمی‌نوشد، حرف می‌زند.
- جواب: رادیو

۱۷۱. تایماجا: بیر آغاجیم وار، میوه سی شیرین، یاریاغی آجی.

- ترجمه فارسی: یک درخت دارم، میوه‌اش شیرین، برگش تلخ.
- جواب: توت آجی (درخت توت)

۱۷۲. تایماجا: آغزی وار، دیشی یوخ، هر نه گؤرسه یئیر.

- ترجمه فارسی: دهان دارد، دندان ندارد، هر چه ببیند می‌خورد.
- جواب: اود (آتش)

۱۷۳. تایماجا: بیر ائویم وار، قاپیسی یوخ، ایچینده یوز آدام وار.

- ترجمه فارسی: یک خانه دارم، در ندارد، داخلش صد آدم هست.
- جواب: نار (انار)

۱۷۴. تایماجا: گؤیدن دوشر، یئره دوشمز.

- ترجمه فارسی: از آسمان می‌افتد، به زمین نمی‌افتد.
- جواب: یاغیش (باران)

۱۷۵. تایماجا: بیر قوشوم وار، آغزی یوخ، دانیشار.

- ترجمه فارسی: یک پرنده دارم، دهان ندارد، حرف می‌زند.
- جواب: تلفن

۱۷۶. تایماجا: یئری وار، اؤزو یوخ، هر یئره گئدر.

- ترجمه فارسی: جایش هست، خودش نیست، هر جا می‌رود.
- جواب: یول (راه)

۱۷۷. تایماجا: بیر آغاجیم وار، ایکی بوداغی، اوچ یاریاغی.

- ترجمه فارسی: یک درخت دارم، دو شاخه، سه برگ.
- جواب: گۆز، قاش، کیپرک (چشم، ابرو، مژه)

۱۷۸. تایماجا: آغاجین اوستو قیرمیزی، آلتی آغ.

- ترجمه فارسی: روی درخت قرمز، زیرش سفید.
- جواب: آلما (سیب)

۱۷۹. تایماجا: بیر قوشوم وار، قانادی یوخ، اوچار.

- ترجمه فارسی: یک پرنده دارم، بال ندارد، پرواز می‌کند.
- جواب: یئل (باد)

۱۸۰. تایماجا: گۆیدن دوشر، یئری ایسلاماز.

- ترجمه فارسی: از آسمان می‌افتد، زمین را خیس نمی‌کند.
- جواب: قار (برف)

۱۸۱. تایماجا: بیر آغاجیم وار، یئره باخار، بوداقلاری گۆیه باخار.

- ترجمه فارسی: یک درخت دارم به زمین نگاه می‌کند، شاخه‌هایش به آسمان نگاه می‌کنند.
- جواب: بویروز (شاخ)

۱۸۲. تایماجا: آغزی وار، دانیشماز، قولاغی وار، انشیتمز.

- ترجمه فارسی: دهان دارد، حرف نمی‌زند، گوش دارد، نمی‌شنود.
- جواب: کوزه

۱۸۳. تایماجا: بیر کیشی وار، یوز کؤینگی وار اینینده.

- ترجمه فارسی: یک مرد هست، صد پیراهن به تن دارد.
- جواب: کلم

۱۸۴. تایماجا: آغدير، قار دئييل، شيرين دير، بال دئييل.

- ترجمه فارسی: سفید است، برف نیست، شیرین است، عسل نیست.
- جواب: شکر

۱۸۵. تایماجا: قره دير، کؤمور دئييل، آغاجدا بيتر.

- ترجمه فارسی: سیاه است، ذغال نیست، روی درخت می‌روید.
- جواب: توت (توت سیاه)

۱۸۶. تایماجا: بير قوشوم وار، آغزی یوخ، سسی وار.

- ترجمه فارسی: یک پرندۀ دارم، دهان ندارد، صدا دارد.
- جواب: زنگ

۱۸۷. تایماجا: یئری وار، اؤزو یوخ، هر یئره گئدر.

- ترجمه فارسی: جایش هست، خودش نیست، هر جا می‌رود.
- جواب: کؤلگه (سایه)

۱۸۸. تایماجا: آغاجین اوستو یاشیل، آلتی قیرمیزی.

- ترجمه فارسی: روی درخت سبز، زیرش قرمز.
- جواب: آلما (سیب)

۱۸۹. تایماجا: بير آغاجیم وار، میوه سی یوخ، یاریاغی وار.

- ترجمه فارسی: یک درخت دارم، میوه ندارد، برگ دارد.
- جواب: چنار

۱۹۰. تایماجا: گؤیدن دوشر، سس چبخار، یئری ایسلاماز.

- ترجمه فارسی: از آسمان می‌افتد، صدا می‌دهد، زمین را خیس نمی‌کند.
- جواب: دولو (تگرگ)

۱۹۱. تایماجا: بیر قوشوم وار، دیمدیگی یوخ، یومورتاسی وار.

- ترجمه فارسی: یک پرنده دارم، منقار ندارد، تخم دارد.
- جواب: یومورتا (تخم مرغ)

۱۹۲. تایماجا: آغدير، قار دئييل، يئيرلر، شيرين دير.

- ترجمه فارسی: سفید است، برف نیست، می‌خورند، شیرین است.
- جواب: قند

۱۹۳. تایماجا: بیر آغاجیم وار، ایکی بوداغی، دؤرد یاریاغی.

- ترجمه فارسی: یک درخت دارم، دو شاخه، چهار برگ.
- جواب: گۆز، قاش، کیپرک (چشم، ابرو، مژه)

۱۹۴. تایماجا: آغاجین اوستو قره، آلتی آغ.

- ترجمه فارسی: روی درخت سیاه، زیرش سفید.
- جواب: زیتون

۱۹۵. تایماجا: بیر قوشوم وار، قانادی یوخ، یئریر.

- ترجمه فارسی: یک پرنده دارم، بال ندارد، راه می‌رود.
- جواب: ایلان (مار)

۱۹۶. تایماجا: یئمک یئمز، سو ایچمز، هر یئرہ گئدر.

- ترجمه فارسی: غذا نمی‌خورد، آب نمی‌نوشد، هر جا می‌رود.
- جواب: کؤلگه (سایه)

۱۹۷. تایماجا: بیر آغاجیم وار، میوه سی قیرمیزی، یاریاغی قره.

- ترجمه فارسی: یک درخت دارم، میوه‌اش قرمز، برگش سیاه.
- جواب: توت (توت سیاه)

۱۹۸. تایماجا: آغدير، قار دئييل، يئيرلر، آجی دير.

- ترجمه فارسی: سفید است، برف نیست، می‌خورند، تلخ است.
- جواب: ساریمساق (سیر)

۱۹۹. تایماجا: بیر قوشوم وار، دیمدیگی وار، اوچماز.

- ترجمه فارسی: یک پرندۀ دارم، منقار دارد، پرواز نمی‌کند.
- جواب: خوروز (خروس)

۲۰۰. تایماجا: گویدن دوشر، یئری خیس ائدر.

- ترجمه فارسی: از آسمان می‌افتد، زمین را خیس می‌کند.
- جواب: یاغیش (باران)